

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af 3. september 2021 har udvalget efter ønske fra Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del spørgsmål 253

Vil ministeren oplyse, hvordan det løbende evalueres, om et GTS-institut opfylder de kvalitative krav i forhold til formålsbestemmelsen for GTS-institutter? Vil ministeren i forlængelse heraf oplyse, om der er eksempler på institutter, som er faldet bagud i konkurrencen om tekniske kompetencer og er blevet frataget deres status som GTS-institut?

Svar

Af § 5, stk. 1 og 2, i lov om teknologi og innovation, fremgår det, at alene almennyttige selvejende institutioner eller almennyttige aktieselskaber kan godkendes som teknologisk serviceinstitutter, og at godkendte teknologiske serviceinstitutter inden for området teknologisk service skal arbejde på et økonomisk, fagligt og organisatorisk betryggende grundlag.

En almennyttig selvejende institution eller et almennyttigt aktieselskab, som ansøger om at blive et godkendt teknologisk serviceinstitut, skal grundlæggende besidde teknologisk videnopbygning og -formidling med erhvervsmæssig interesse og relevans. Godkendelse baseres på en samlet vurdering af, om instituttet besidder følgende:

- Betryggende organisering, almennyttig status, uafhængighed af særinteresser og etisk ansvarlig adfærd
- Højt fagligt niveau og evne til videnspredning
- Erhvervsmæssig relevans
- Økonomisk betryggende grundlag
- Strategi for instituttets udvikling samt systemer for afrapportering.

For at kunne godkendes skal instituttet endvidere være en forsknings- og videnformidlingsinstitution i henhold til definitionen i pkt. 1.3. ee) i Europa-Kommissionens meddelelse om rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation (2014/C 198/01).

1. oktober 2021

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
21/41526-1

Uddannelses- og forskningsministeren har delegeret tilsynet med GTS-institutterne til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS). Styrelsen fører tilsyn med de godkendte teknologiske serviceinstitutters overholdelse af regler og vilkår for instituttets godkendelse og anvendelse af resultatkontraktmidler, jf. § 18, stk. 1, i bekendtgørelse om godkendt teknologisk service.

GTS-institutter, der modtager resultatkontraktfinansiering, skal afrapportere i medfør af fastsatte krav i bekendtgørelse og bevillingsbreve og endvidere følge den gældende vejledning.

De indgåede resultatkontrakter afrapporteres årligt til UFS, hvor fremdriften, vision, mål og indikatorer rapporteres i skemaer, som UFS har udarbejdet til brug for afrapporteringen.

Rapportering omfatter også gennemførte aktiviteter under hvert af de mere overordnede indsatsområder. Der tages udgangspunkt i offentliggjorte aktivitetsbeskrivelser under indsatsområdet på www.bedreinnovation.dk.

Rapportering suppleres i nødvendigt omfang med møder mellem UFS og GTS-institutterne.

Herudover indsender GTS-institutter økonomisk og statistisk rapportering årligt:

- Årsregnskab for institut (moderselskab) og koncern i henhold til årsregnskabsloven
- Rapport vedrørende instituttets samlede strategiske og faglige udvikling
- Afrapportering af performance-nøgletal for instituttet
- Opdateret budget- og regnskabsskema
- Faglig og økonomisk årsrapport for indsatsområderne inkl. direktionserklæring
- Revisorattesteret beregning af omkostningsfaktor
- Revisionsprotokol eller -beretning udarbejdet på basis af revisionsinstruktionen.

Endelig indrapporterer institutterne data til det årlige GTS performanceregnskab for GTS-nettet.

Den økonomiske rapportering til UFS suppleres af økonomiske halvårsmeddelelser 1. marts og 1. september samt driftsbudget og budget for omkostningsfaktoren den 15. december. UFS vurderer løbende den økonomiske rapportering for at sikre, at institutterne drives på et betryggende grundlag.

Ved afslutningen af en resultatkontraktperiode suppleres med en rapportering af de opnåede resultater og erfaringer fra hver af de gennemførte indsatsområder.

Ud over institutternes skriftlige årsrapportering kan styrelsen tage initiativ til at gennemføre midtvejs- og slutreview, ligesom UFS kan bede GTS-institutterne om supplerende rapportering. UFS kan ligeledes gennemføre fagspecifikke, institutspecifikke eller tværgående evalueringer af GTS-indsatsen.

Det løbende tilsyn baseres på det halv- og helårslige materiale af faglig og økonomisk karakter, der afrapporteres til styrelsen, eksterne henvendelser til styrelsen vedrørende institutterne, offentligt tilgængeligt materiale samt i nødvendigt omfang møder og anden dialog mellem styrelsen og repræsentanter for institutter. Tilsynet inddrager ligeledes instituttets vedtægter og strategiplan.

Institutternes strategiplaner vurderes i forbindelse med ansøgning om en eventuel forlængelse af en eksisterende godkendelse. Her vurderes instituttets situation og perspektiverne for den kommende 3-årsperiode, samt de overordnede mål for instituttets faglige og økonomiske udvikling og oplysning om økonomiske og strategiske forhold.

Ud over de faste rapporter påhviler det GTS-institutterne, jf. Bekendtgørelsen om teknologisk service § 19, uopfordret og hurtigst muligt at underrette UFS, hvis der sker eller forventes at ske væsentlige ændringer af økonomisk, ledelsesmæssig og/eller faglig karakter, der kan have betydning for virksomhedens status som GTS-institut.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Jf. § 21 kan godkendelsen som teknologisk serviceinstitut tilbagekaldes med eller uden varsel, hvis de forudsætninger, der ligger til grund for godkendelsen, ikke længere er opfyldt. Såfremt et godkendt teknologisk serviceinstitut ikke overholder regler og vilkår for godkendelse som teknologisk serviceinstitut eller for tildelte resultatkontraktmidler, kan Uddannelses- og Forskningsstyrelsen efter en konkret vurdering tilbageholde eller reducere ikke-udbetalte resultatkontraktmidler og kræve allerede udbetalte resultatkontraktmidler helt eller delvist tilbagebetalt.

GTS-nettet har gennem de seneste årtier gennemlevet en betydelig konsolidering. I starten af 1990'erne, var der mere end 30 GTS-institutter, typisk mindre institutter. Fusioner og gensidige overtagelser har bidraget til en løbende tilpasning i institutternes faglige fokus og kompetencer. Typisk er relevante dele af institutter videreført i nye større konsoliderede organisationer, mens andre aktiviteter er udfaset i forbindelse med fusioner. Et enkelt GTS-institut, DIFTA beliggende i Hirtshals, der havde fokus på fiskeri og fangstredskaber, blev dog lukket helt i 2000. Her blev det konstateret, at det danske markedgrundlag reelt var forsvundet, og der ikke var perspektiv i at indlejre aktiviteterne i andre GTS-institutter. DIFTA's aktiviteter blev derfor afviklet som GTS-indsats.

Med venlig hilsen

Jesper Petersen